

Lãnh đạo tỉnh, ngành Y tế tiếp nhận trang thiết bị do Viettel Lai Châu tài trợ.

BSCKII. Bùi Tiến Thanh - Giám đốc Sở Y tế trao vật tư cá nhân cho Đoàn cán bộ hỗ trợ thành phố Hồ Chí Minh

BSCKI. Trần Đỗ Kiên - Giám đốc Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tặng quà chia tay các đồng chí trong đơn vị hỗ trợ phòng, chống dịch tại thành phố Hồ Chí Minh

Đoàn Lai Châu thể hiện sự quyết tâm trước khi lên đường thực hiện nhiệm vụ

BẢN TIN

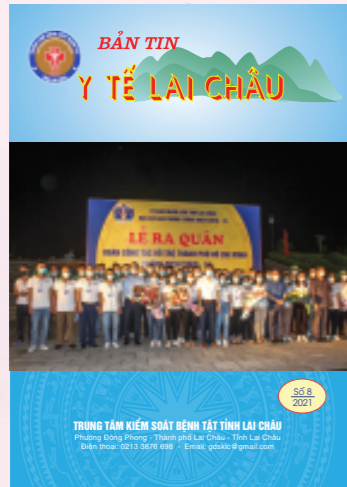
Y TẾ LAI CHÂU

Số 8
2021

TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT TỈNH LAI CHÂU

Phường Đông Phong - Thành phố Lai Châu - Tỉnh Lai Châu
Điện thoại: 0213 3876 698 - Email: gdsclc@gmail.com

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN

TTND.BSCKII. BÙI TIẾN THANH
Giám đốc Sở Y tế Lai Châu

BAN BIÊN TẬP

BSCKII. NGUYỄN THẾ PHONG
BSCKI. HOÀNG VĂN THẮNG
BSCKI. TRẦN ĐỖ KIÊN
CN. ĐỖ THỊ OANH

TRÌNH BÀY

PHẠM PHƯƠNG THÚY

ĐỊA CHỈ LIÊN HỆ

TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT
TỈNH LAI CHÂU

Phường Đông Phong - Thành phố Lai Châu
Tỉnh Lai Châu
Điện thoại: 0213 3876 698
Email: gdsklc@gmail.com

GIẤY PHÉP XUẤT BẢN

Số: 75/GP-XBBT

do Sở Thông Tin và Truyền thông tỉnh Lai Châu
Cấp ngày 14 tháng 12 năm 2020

In tại CN Công ty TNHH TM và XD Ngọc Hưng tại Cao Bằng
Địa chỉ: SN 55, phố Bế Văn Đàn, phường Hợp Giang, TP. Cao Bằng, tỉnh Cao Bằng
In xong nộp lưu chiểu năm 2021

TRONG SỐ NÀY

Truy vết, khoanh vùng dập dịch kịp thời.....1
Mai Hoa

Giải pháp xử lý chất thải y tế nguy hại 3
Hồng Thơm

Phòng khám Đa khoa khu vực Mường So khắc ghi
lời Bác 5
Ngọc Châm

Huyện Tân Uyên nâng cao hiệu quả chương trình
phòng, chống suy dinh dưỡng trẻ em 6
Bạch Mai

Bộ Y tế yêu cầu tổ chức tiêm chủng vắc xin
COVID-19 an toàn, đảm bảo giãn cách 8
Nguyễn Hằng

Sữa mẹ nguồn dinh dưỡng thiết yếu cho trẻ 9
Phương Thúy

Rửa tay đúng cách là biện pháp hiệu quả phòng,
chống COVID-19 10
Hồng Thơm

Tác hại của hút thuốc lá tới sức khỏe sinh sản 12
Thái Sơn

Tin hoạt động: 13

Ảnh bìa 1. Lãnh đạo Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh chia tay
Đoàn trước khi lên đường nhận nhiệm vụ

Lãnh đạo BIDV Lai Châu trao tặng quà cho cán bộ, y, bác sỹ phòng
chống dịch Covid-19 của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật

Tổ Điều tra phòng, chống Covid-19, trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh
kiểm tra việc thực hiện cách ly y tế tại nhà trên địa bàn thành phố

Cán bộ Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh lấy mẫu xét nghiệm PCR
sàng lọc cộng đồng phòng, chống Covid-19 tại Huyện Tân Uyên

Cán bộ Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh tiêm Vắc xin
phòng Covid-19 cho lực lượng vũ trang

TRUY VẾT, KHOANH VÙNG DẬP DỊCH KỊP THỜI

Mai Hoa

Cán bộ Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh lấy mẫu xét nghiệm Covid-19 cho người dân

Với vai trò nòng cốt trong lĩnh vực y tế, thời gian qua, Sở Y tế Lai Châu đã tích cực, chủ động tham mưu cho tỉnh, đồng thời đã triển khai đồng bộ nhiều giải pháp để thực hiện hiệu quả các biện pháp phòng, chống dịch, góp phần đẩy lùi dịch bệnh COVID-19, bảo vệ sức khỏe cho Nhân dân.

Trong đợt dịch thứ 4 này, Lai Châu ghi nhận 01 ca bệnh dương tính với COVID-19, Sở Y tế đã chủ động tham mưu cho UBND tỉnh, Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh COVID-19 tỉnh chỉ đạo hệ thống phòng, chống dịch từ tỉnh đến cơ sở, triển khai

ngay, phản ứng nhanh nhất có thể, kích hoạt lại hệ thống phòng, chống dịch COVID-19 đối với các cơ quan, đơn vị, UBND các huyện, thành phố, xã, phường, thị trấn; giám sát chặt chẽ, phát hiện sớm các trường hợp mắc, nghi mắc; chỉ đạo các sở, ban, ngành liên quan tăng cường kiểm soát chặt chẽ việc xuất nhập cảnh và hoạt động thăm thân của Nhân dân vùng biên giới.

Để chủ động và thực hiện hiệu quả công tác phòng, chống dịch bệnh COVID-19, được sự đồng ý của UBND tỉnh, Sở Y tế đã phối hợp với Sở Thông tin và Truyền thông viết phần mềm

khai báo, truy vết, khoanh vùng dịch COVID-19 tỉnh Lai Châu (có địa chỉ là <http://truyvet.laichau.gov.vn>). Phần mềm đã góp phần khai báo, truy vết nhanh chóng, kịp thời, phục vụ đắc lực cho công tác phòng, chống dịch trên địa bàn tỉnh.

Với mục tiêu khoanh vùng nhanh, lấy mẫu xét nghiệm kịp thời, công bố kết quả sớm để kịp thời thông tin, cảnh báo về tình hình dịch bệnh một cách chính xác nhất trên địa bàn toàn tỉnh. Ngành Y tế đã xây dựng các phương án truy vết thần tốc mọi lúc, mọi nơi, điều tra truy vết, giám sát dịch tễ và hướng dẫn cách ly, lấy mẫu xét nghiệm, phun khử khuẩn môi trường, không chậm trễ và bỏ sót đối tượng, đặc biệt là những trường hợp đi từ vùng dịch về và có liên quan đến ca bệnh. Sở Y tế tổ chức kiểm tra các khu cách ly, kiểm soát việc thực hiện cách ly tập trung của bệnh nhân trong thời gian cách ly tập trung; kiểm tra quy trình bàn giao các trường hợp phải thực hiện cách ly y tế và thực hiện cách ly tại nhà đối với công dân

đang thực hiện cách ly theo quy định; bổ sung trang thiết bị còn thiếu tại các chốt kiểm dịch để công tác phòng, chống dịch tại chốt đảm bảo quy định. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh kiểm tra việc thực hiện cách ly y tế tại nhà ở các xã, phường trên địa bàn thành phố Lai Châu. Đồng thời, phối hợp với Trung tâm Y tế các huyện tiến hành lấy mẫu xét nghiệm ngẫu nhiên từ những hộ kinh doanh tại khu chợ, các siêu thị, cửa hàng trên địa bàn huyện để xét nghiệm sàng lọc COVID-19; lấy mẫu xét nghiệm cho các học sinh tại trường Cao đẳng cộng đồng trước khi nhập học. Kết quả xét nghiệm các mẫu âm tính với SARS-CoV-2.

Bên cạnh đó, tổ chức thành công 3 đợt tiêm vắc xin với tổng số 18.673 liều. Trong đó đợt 1, triển khai tiêm từ ngày 22/4 cho lực lượng Công an, Biên phòng và dân sự và đã tiêm được 3.848/3.500 liều theo kế hoạch đạt 109,9%; đợt 2 tiêm từ ngày 15 -18/6 cho lực lượng Công an và dân sự (mũi 1) với 15.189/13.330 kế hoạch đạt 114%, đợt 3 (vòng 1) tiêm từ ngày 26-29/7 tại 74 điểm tiêm trên toàn tỉnh cho các đối tượng ưu tiên theo Nghị quyết 21/NQ-CP, ngày

26/02/2021; Quyết định số 3355/QĐ-BYT, ngày 08/7/2021, trong đó tiêm vắc xin Sinopharm cho công dân trung Quốc và Nhân dân các xã biên giới địa bàn Lai Châu: 2.391 liều, đạt 95,64 % kế hoạch; vắc xin Pfizer: 2.327 liều, đạt 99,4% kế hoạch; vắc xin Moderna: 5.281 liều đạt 105% KH; vắc xin Atrazenica trả mũi 2 cho dân sự và lực lượng công an: 2.935 liều. Trong quá trình triển khai chiến dịch tiêm đợt 3, vòng 1 tùy vào tình hình thực tế đơn vị có thể mở rộng đối tượng ưu tiên theo Nghị quyết 21/NQ-CP. Tại các điểm tiêm đều tổ chức tiếp đón, khám sàng lọc, tiêm chủng và theo dõi sau tiêm chặt chẽ đúng hướng dẫn của Bộ Y tế; đảm bảo tiêm đến đầu an toàn đến đó.

Cùng với đó, ngành Y tế phối hợp với các sở, ban ngành tuyên truyền tới người dân không chủ quan, lơ là, mất cảnh giác, tích cực tự giác tham gia khai báo y tế, tự theo dõi sức khỏe và thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh theo phương châm “5K+ vắc xin”. Tuyên truyền về sự cần thiết phải tiêm vắc xin phòng bệnh COVID-19, việc tổ chức thực hiện tiêm vắc xin theo thứ tự ưu tiên tại Nghị quyết số

21/NQ-CP ngày 26/02/2021 của Chính phủ. Việc tiêm vắc xin phòng COVID-19 luôn đảm bảo công bằng, công khai, minh bạch về đối tượng tiêm, tạo sự tin tưởng và hợp tác của lực lượng tuyến đầu, người dân trong quá trình triển khai tiêm chủng.

BSCKII. Nguyễn Thế Phong, Phó Giám đốc Sở Y tế cho biết: “Để tiếp tục thực hiện tốt công tác phòng, chống dịch COVID-19 trên địa bàn tỉnh, hạn chế ca bệnh phát sinh, Ngành Y tế tiếp tục thực hiện tốt các biện pháp như: Tiếp tục tham mưu với BCĐ tỉnh các biện pháp phòng chống dịch COVID-19; thực hiện tốt chăm sóc sức khỏe Nhân dân; kiểm soát, dập dịch kịp thời; chỉ đạo hệ thống phòng, chống dịch trong toàn ngành tiếp tục thần tốc hơn, quyết liệt hơn trong công tác phòng, chống dịch COVID-19; kết hợp giữa tấn công và phòng ngừa dịch là chiến lược thường xuyên để khoanh vùng dập dịch kịp thời nhất; tăng cường công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức người dân trong thực hiện quy định 5K của Bộ Y tế, tuân thủ các quy định về phòng, chống dịch COVID-19, chung tay đẩy lùi dịch bệnh COVID-19”.

Ngành Y tế.

GIẢI PHÁP XỬ LÝ CHẤT THẢI Y TẾ NGUY HẠI

Hồng Thơm

Nhân viên bệnh viện Đa khoa tỉnh xử lý rác thải nguy hại tại lò đốt

Chất thải y tế nguy hại là chất thải y tế chứa yếu tố lây nhiễm hoặc có đặc tính nguy hại khác vượt ngưỡng chất thải nguy hại, có các thành phần như: Máu, dịch cơ thể, chất bài tiết, các bộ phận cơ thể, cơ quan, bơm, kim tiêm, vật sắc nhọn, dược phẩm, hoá chất, chất phóng xạ... Chất thải y tế nguy hại có 2 loại: Chất thải rắn và chất thải lỏng gồm chất thải lây nhiễm và chất thải nguy hại không lây nhiễm. Hệ thống cơ sở y tế có phát sinh chất thải y tế trên địa bàn tỉnh hiện có: 11 bệnh viện công lập (03 bệnh viện tuyến tỉnh; 08 Trung tâm Y tế tuyến huyện, thành phố); 02 cơ sở y tế thuộc hệ y tế dự phòng; 04 Phòng khám đa khoa khu vực, 103 Trạm y tế xã, phường, thị trấn và 50 cơ sở y tế ngoài công lập. Chất thải y tế nguy hại phát sinh nếu không được xử lý hoặc xử lý không đúng quy trình kỹ thuật sẽ là nguồn gây ô nhiễm môi trường, ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe cán bộ y tế và cộng đồng dân cư và môi trường xung quanh.

BSCKI. Hoàng Văn Thắng - Trưởng phòng Nghiệp vụ Y, Sở Y tế cho biết: “Hiện nay, trên địa bàn tỉnh hầu hết các bệnh viện đã có hệ thống xử lý chất thải y tế (rắn, lỏng) và thực hiện thu gom, xử lý chất thải theo đúng quy định. Nước thải từ các phòng xét nghiệm ra môi trường được hệ thống xử lý để đảm bảo không làm ô nhiễm nguồn nước và môi trường xung quanh. Tuy nhiên, các trạm y tế, các phòng khám đa khoa khu vực chỉ có lò đốt chất thải rắn, hệ thống xử lý chất thải lỏng 3 ngăn có bể lắng. Phần lớn chất thải y tế nguy hại tại các trạm y tế và các cơ sở y tế khác sẽ được lưu

giữ, thu gom lại và đưa về các cơ sở có hệ thống xử lý để xử lý theo quy định. Các cơ sở y tế thực hiện quản lý đầy đủ các loại chất thải y tế, gồm: Chất thải y tế lây nhiễm, chất thải y tế không lây nhiễm, chất thải y tế thông thường, nước thải y tế. Khối lượng chất thải y tế nguy hại phát sinh tại các cơ sở y tế trên địa bàn tỉnh ước tính khoảng 395 kg/ngày, tương đương 144,175 tấn/năm, chủ yếu từ các cơ sở khám, chữa bệnh trên địa bàn tỉnh và có xu hướng ngày càng tăng do các đơn vị khám, chữa bệnh không ngừng phát triển, mở rộng dịch vụ kỹ thuật cao, kỹ thuật mới và nhu cầu khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe của Nhân dân ngày càng cao”.

Hàng năm, Sở Y tế chỉ đạo các cơ sở thực hiện nghiêm túc việc thu gom, phân loại và xử lý chất thải y tế nguy hại trên địa bàn tỉnh. Theo đó, chất thải nguy hại được các cơ sở Y tế thực hiện xử lý theo cụm hoặc xử lý tại chỗ; phân loại, thu gom chất thải y tế nguy hại theo đúng quy định của Thông tư liên tịch số 58/2015/TTLT-BYT-BTNMT của Bộ Tài

nguyên và Môi trường. Chất thải rắn y tế nguy hại và chất thải rắn y tế thông thường được phân loại riêng ngay tại nơi phát sinh và tại thời điểm phát sinh. Tần suất thu gom chất thải lây nhiễm từ nơi phát sinh về khu lưu giữ chất thải trong khuôn viên cơ sở y tế ít nhất là 01 lần/ngày. Chất thải lây nhiễm trước khi vận chuyển phải được đóng gói trong các thùng, hộp hoặc túi kín, bảo đảm không bị bục, vỡ hoặc phát tán chất thải trên đường vận chuyển. Riêng đối với các cơ sở y tế có lượng chất thải lây nhiễm phát sinh dưới 05 kg/ngày, tần suất thu gom chất thải lây nhiễm sắc nhọn từ nơi phát sinh về khu lưu giữ tạm thời hoặc đưa đi xử lý, tiêu hủy tối thiểu là 01 lần/tháng.

Các Bệnh viện tuyến tỉnh, Trung tâm Y tế các huyện đã có hệ thống xử lý nước thải đảm bảo tiêu chuẩn theo quy định, các Trung tâm chuyên khoa tuyến tỉnh, Trạm y tế, Phòng khám đa khoa khu vực có hệ thống bể tự hoại 3 ngăn có bể lắng. Một số đơn vị đã có hệ thống xử lý khí thải từ phòng xét nghiệm. Toàn bộ lượng nước thải từ các phòng xét nghiệm ra môi trường được hệ thống xử lý, đảm bảo không làm ô nhiễm nguồn nước và môi trường xung quanh. Chất thải tái chế được thu gom hàng ngày tập trung về khu chứa chất thải tái chế của các đơn vị, một số đơn vị có hợp đồng với đơn vị thu mua, một số đơn vị tự xử lý bằng lò đốt tại chỗ.

CN. Đỗ Xuân Trung - Phó Trưởng khoa Kiểm soát nhiễm khuẩn, Bệnh viện Đa khoa tỉnh cho biết: "Là đơn vị y tế tuyến đầu với khối lượng chất thải y tế nguy hại phát sinh khoảng từ 80 - 110kg/ngày, tương đương hơn 29,200 tấn/năm. Chất thải rắn y tế nguy hại được phân loại tại các khoa, phòng phát sinh nguồn thải, sau đó được vận chuyển về kho lưu giữ chất thải y tế của Bệnh viện và được xử lý bằng hệ thống thiết bị xử lý chất thải rắn y

tế lây nhiễm CONCEPT 300 bằng công nghệ hấp ướt tích hợp nghiền, cắt chất thải. Kết quả đánh giá hiệu lực bất hoạt vi sinh vật của hệ thống khử khuẩn đạt tiêu chuẩn STAATT III và QCVN 55/BTNMT. Toàn bộ nước thải của bệnh viện phát sinh trong quá trình hoạt động được thu gom đưa về xử lý tập trung bằng công nghệ Biofast - AAO.MBR/MBBR với công suất khoảng 300m³/ngày, đêm. Nước thải sau xử lý đảm bảo đạt quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về nước thải y tế trước khi xả vào nguồn tiếp nhận".

Tuy nhiên, hiện nay ngành Y tế còn gặp một số khó khăn: Một số lò đốt đã bị xuống cấp, hiệu quả thấp dẫn đến nguy cơ gây ô nhiễm môi trường. Các trạm y tế, cơ sở y tế tư nhân chưa được trang bị lò đốt, phải xử lý bằng lò đốt thủ công hoặc chôn lấp. Trên địa bàn tỉnh chưa có cơ sở xử lý chất thải nguy hại tập trung có Giấy phép hành nghề quản lý chất thải nguy hại, trong đó có chức năng xử lý chất thải y tế nguy hại do Bộ Tài nguyên và Môi trường cấp phép.

Thời gian tới, để thực hiện tốt hơn công tác quản lý và xử lý chất thải Y tế nguy hại trên địa bàn tỉnh, góp phần tích cực bảo đảm vệ sinh môi trường và an toàn cho cộng đồng. Ngành Y tế rất cần sự quan tâm của UBND tỉnh sớm phê duyệt và cấp kinh phí triển khai xây dựng mô hình xử lý chất thải y tế theo cụm để đáp ứng yêu cầu trong công tác xử lý chất thải theo đúng quy định. Cục Quản lý Môi trường Y tế - Bộ Y tế, hỗ trợ, đầu tư về công nghệ, trang thiết bị hệ thống xử lý nước thải theo công nghệ AAO cũng như đào tạo, tập huấn nâng cao năng lực chuyên môn cho cán bộ về quản lý chất thải y tế. Sở Tài nguyên và Môi trường phối hợp chặt chẽ với Sở Y tế trong công tác chỉ đạo, hướng dẫn, thanh tra, kiểm tra các cơ sở y tế trên địa bàn tỉnh về quản lý chất thải y tế.

PHÒNG KHÁM ĐA KHOA KHU VỰC MƯỜNG SO KHẮC GHI LỜI BÁC

Ngọc Châm

Những năm qua, cán bộ Phòng khám Đa khoa khu vực (PKĐKKV) Mường So luôn nỗ lực hoàn thành nhiệm vụ khám, chữa bệnh (KCB), hết lòng vì bệnh nhân. Đến PKĐKKV những ngày đầu tháng 8 chúng tôi phấn khởi khi thấy phòng khám được xây mới khang trang, hiện đại với 20 phòng chức năng, 09 buồng bệnh và nhiều trang thiết bị phục vụ cho việc KCB. Mặc dù đã cuối giờ làm việc của ngày cuối tuần nhưng các y, bác sỹ vẫn bận rộn, miệt mài với công tác KCB cho bệnh nhân. Bà Lò Thị Thất - bản Huổi Bảo - xã Mường So chia sẻ: "Tôi bị đau bụng mấy hôm nay rất khó chịu và không khỏi nên tôi đến Trạm Y tế xã để khám và điều trị. Ở đây, các y, bác sỹ rất nhiệt tình, cởi mở khám bệnh, ân cần hỏi thăm sức khỏe và hướng dẫn cách phòng tránh bệnh. Ngoài thuốc chữa bệnh những người cao tuổi như tôi còn được phát thêm thuốc bổ, chúng tôi rất yên tâm khi tới trạm KCB".

Phòng khám Đa khoa khu vực Mường So hiện có 17 cán bộ, trong đó có 8 đảng viên. Anh Phạm Văn Dương - Trưởng Phòng khám cho biết: "Xác định việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là việc làm thường xuyên và xuyên suốt nhằm góp phần xây dựng hình ảnh người chiến sỹ áo trắng như lời Bác dạy "Thầy thuốc như mẹ hiền". Vì vậy, PKĐKKV gắn việc học Bác với thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, thực hiện 12 điều Y đức và thực hiện các khẩu hiệu, phong trào thi đua của Ngành Y tế phát động... Đến nay, việc học tập và làm theo Bác đã đi vào nề nếp, trở thành nhiệm vụ thường xuyên của mỗi cán bộ, đảng viên công tác tại đơn vị". PKĐKKV lồng ghép việc học và làm theo Bác

Cán bộ phòng khám đa khoa khu vực Mường So khám, chữa bệnh cho người dân

với thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về xây dựng Đảng, qua đó nêu cao tinh thần kiểm điểm phê bình và tự phê bình. Đội ngũ y, bác sỹ phòng khám luôn tận tình tư vấn, KCB và tuyên truyền, giáo dục sức khỏe trong cộng đồng; chú trọng nâng cao chất lượng, trình độ chuyên môn nghiệp vụ nhằm xử lý nhanh các tình huống cấp cứu từ cơ sở có hiệu quả, phục vụ nhu cầu KCB của người dân. Thường xuyên tổ chức các buổi truyền thông về các bệnh như: HIV/AIDS, bệnh lao, sởi, tay chân miệng, an toàn vệ sinh thực phẩm. Vừa qua khi dịch Covid-19 diễn biến phức tạp, Phòng khám phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể xã tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện tốt công tác phòng, chống dịch. Nhờ đó, công tác KCB được đảm bảo, trên địa bàn không có dịch bệnh xảy ra. Thực hiện tốt quy trình tiêm chủng an toàn theo quy định; công tác chăm sóc sức khỏe sinh sản, kế hoạch hóa gia đình được quan tâm thực hiện đạt và vượt chỉ tiêu. Từ đầu năm đến nay, phòng khám đã KCB cho 9.446 bệnh nhân trong đó kê đơn

thuốc cho 2.138 bệnh nhân, điều trị nội trú cho 373 bệnh nhân, ngoại trú là 6935 bệnh, truyền thông chương trình mục tiêu Quốc gia về Y tế (trực tiếp là 94 buổi, phát thanh là 21 buổi, tuyên truyền và vận động thực hiện cách ly Covid-19 tại nhà 286 người; theo dõi sức khỏe tại nhà cho 2.565 người thuộc diện cách ly Covid-19.

Học Bác về “Cần, Kiệm, Liêm, Chính, Chí công vô tư”, đảng viên trong chi bộ phòng khám tích cực lao động, học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ phục vụ công tác KCB cho bệnh nhân. Các vật dụng, trang thiết bị y tế, buồng bệnh và giường bệnh nhân luôn được quét dọn sạch sẽ, sắp xếp gọn gàng, ngăn nắp đảm bảo vệ sinh; thực hiện nghiêm túc giờ làm việc; tắt các thiết bị sau khi đã sử

dụng, sau giờ làm việc để tiết kiệm điện và tiết kiệm chi tiêu nội bộ, tránh gây lãng phí. Khi giao tiếp với bệnh nhân hoà nhã, gần gũi; với đồng nghiệp luôn đoàn kết, giúp đỡ. 100% cán bộ, đảng viên được triển khai, quán triệt, học tập các chuyên đề, xây dựng bản cam kết tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu theo từng năm với vị trí việc làm và đăng ký việc làm theo Bác. Lấy việc học và làm theo Bác là một trong những tiêu chí để đánh giá, xếp loại chất lượng cán bộ, đảng viên hàng năm. Từ việc học và làm theo Bác, công tác chăm sóc sức khỏe cho người dân trên địa bàn ngày càng được nâng lên, nhiều năm liền xã không có dịch bệnh nguy hiểm xảy ra. Từ năm 2014 đến nay, xã Mường So được công nhận đạt tiêu chí Quốc gia về Y tế xã./.

Huyện Tân Uyên

Nâng cao hiệu quả chương trình phòng, chống suy dinh dưỡng trẻ em

Bạch Mai

Những năm gần đây, công tác phòng, chống suy dinh dưỡng trẻ em (PCSDDTTE) dưới 5 tuổi ở huyện Tân Uyên đạt được những kết quả đáng ghi nhận. Tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng giảm dần qua các năm. Trong 6 tháng đầu năm 2021, tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng giảm còn 19,69% (giảm 1,3%) so với cùng kỳ năm 2020. Tỷ lệ suy dinh dưỡng bào thai cũng giảm dần qua các năm. Đó là kết quả đáng ghi nhận đối với một huyện mà đời sống của Nhân dân còn gặp nhiều khó khăn, tỷ lệ hộ nghèo còn cao, trình độ dân trí còn hạn chế. Để đạt được kết quả trên phải kể đến sự cố gắng của đội ngũ cán bộ y tế và sự phối hợp của các ban, ngành trong

Cán bộ Trung tâm Y tế Tân Uyên tư vấn dinh dưỡng cho bà mẹ đang nuôi con nhỏ dưới 5 tuổi

huyện đã luôn làm tốt công tác truyền thông PCSDDTTE.

Toàn huyện có 10 cán bộ chuyên trách dinh dưỡng ở 10 xã, thị trấn cùng 93 cán bộ Y tế thôn bản, đây là lực lượng nòng cốt trong công tác PCSDDTTE. Hàng tháng, Trung tâm Y tế huyện tổ chức giao ban, đánh giá tình hình suy dinh dưỡng trẻ em và cung cấp biểu mẫu báo cáo cho các xã, thị trấn; cộng tác viên dinh dưỡng đến tận các thôn, bản, gia đình để tuyên truyền, vận động, hướng dẫn cách chăm sóc trẻ. Trẻ em dưới 5 tuổi được theo dõi cân nặng hàng tháng. Các hoạt động truyền thông PCSDDTTE được duy trì thường xuyên, nhất là vào các dịp “Tháng hành động vì trẻ em”, “Ngày vi chất dinh dưỡng”... Trung tâm tổ chức các hoạt động tuyên truyền PCSDDTTE, hướng dẫn thực hành dinh dưỡng cho các bà mẹ mang thai, có con dưới 5 tuổi và các đối tượng trực tiếp chăm sóc trẻ; tổ chức các buổi nói chuyện cho mạng lưới cán bộ chuyên trách ở các Trạm Y tế và cộng tác viên dinh dưỡng ở các thôn, bản những kiến thức về PCSDDTTE; hướng dẫn thực hành chế biến thức ăn; tổ chức giám sát, hỗ trợ các hoạt động PCSDDTTE tại các xã, thị trấn.

Việc tư vấn kiến thức chăm sóc, phòng, chống suy dinh dưỡng cho các bà mẹ đang nuôi con dưới 5 tuổi được chú trọng, từ đó đã góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe trẻ em dưới 5 tuổi. Trung tâm còn phối hợp với Đài truyền thanh từ huyện đến xã tăng cường tuyên truyền các thông điệp phòng chống suy dinh dưỡng bào thai, uống bổ sung vi chất dinh dưỡng như VitaminA, viên sắt, sử dụng muối iốt, ăn bổ sung hợp lý, phòng, chống các bệnh nhiễm khuẩn đường hô hấp và một số bệnh thường gặp; tiêm chủng và phòng chống các tai nạn thương tích cho trẻ, khuyến cáo các gia đình cho trẻ đến các trường mầm non để được học tập và chăm sóc đúng cách.

Chị Lò Thị May ở xã Phúc Khoa được cả

chồng và mẹ chồng đưa đến Trung tâm Y tế huyện để chuẩn bị cho kỳ sinh. Chị cho biết: “Trong lần mang thai bé thứ 2 này, nhờ thường xuyên được cán bộ y tế xã đến tuyên truyền và tìm hiểu thêm thông tin qua báo, đài nên tôi đã đi khám thai đầy đủ và đúng kỳ để theo dõi sự phát triển của thai”. Anh Lò Văn Hùng, chồng chị Hạnh cũng bộc bạch: “Từ lúc vợ có thai, tôi chăm lo đến chế độ ăn uống của vợ hơn, không để vợ phải làm việc nặng và nghỉ ngơi hợp lý để con tôi sinh ra được khoẻ mạnh”.

Theo Y sỹ Lê Thị Hải - Thư ký chương trình PCSDDTTE, Trung tâm Y tế huyện Tân Uyên thì sau khi triển khai chương trình PCSDDTTE, nhận thức của người dân về chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em đã có sự thay đổi rõ rệt. Không chỉ ở khu vực thị trấn mà cả ở những xã vùng sâu, vùng xa, phụ nữ mang thai, bà mẹ nuôi con nhỏ đã biết chủ động PCSDDTTE cho con em mình bằng cách thực hiện khám thai định kỳ, có chế độ ăn uống, lao động nghỉ ngơi hợp lý, biết sử dụng những nguồn thực phẩm sạch, sẵn có tại địa phương để đảm bảo bữa ăn đủ chất dinh dưỡng cho trẻ và các bà mẹ mang thai. Ngoài ra, những kiến thức khoa học về PCSDDTTE đã được các bà mẹ thực hiện có hiệu quả như: Khám thai ít nhất 3 lần/thai kỳ, nuôi con bằng sữa mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu, thường xuyên cân đo trẻ để theo dõi sự phát triển chiều cao, cân nặng, đưa trẻ đến cơ sở y tế để được bổ sung uống VitaminA và thuốc tẩy giun.

Thời gian tới, đi đôi với việc củng cố và nâng cao chất lượng của đội ngũ cộng tác viên dinh dưỡng, Tân Uyên sẽ tích cực đẩy mạnh hơn nữa các hoạt động truyền thông, tư vấn, hướng dẫn thực hành dinh dưỡng, gắn chương trình PCSDDTTE với sự phát triển kinh tế - xã hội, trong đó đặc biệt chú trọng đến các địa bàn các xã vùng sâu, vùng xa còn nhiều khó khăn để từ đó tiếp tục giảm nhanh tỷ lệ trẻ em suy dinh dưỡng trên địa bàn./.

BỘ Y TẾ YÊU CẦU TỔ CHỨC TIÊM CHỦNG VẮC XIN COVID-19 AN TOÀN, ĐẢM BẢO GIÃN CÁCH

Nguyễn Hằng

Cục Quản lý Khám, chữa bệnh yêu cầu các cơ sở tiêm chủng vắc xin phòng COVID-19 phải đảm bảo an toàn tiêm chủng; an toàn phòng, chống dịch bệnh; thực hiện đúng quy định về giãn cách; phân chia khung thời gian để tránh tình trạng tập trung đông người...

Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, Bộ Y tế đã có văn bản khẩn số 885/KCB-NV gửi các Bệnh viện/Viện có giường bệnh trực thuộc Bộ Y tế; Sở Y tế các tỉnh/thành phố trực thuộc Trung ương và y tế ngành về việc tổ chức tiêm chủng an toàn và đảm bảo phòng, chống dịch.

Thực hiện nghiêm chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về công tác tiêm chủng vắc xin phòng COVID-19 trước diễn biến phức tạp của dịch bệnh, việc đảm bảo tiến độ tiêm vắc xin phòng COVID-19 hiện nay là rất cần thiết.

Tuy nhiên, trong mấy ngày gần đây một số cơ quan thông tin đại chúng đã phản ánh việc tổ chức triển khai tiêm chủng của một số đơn vị chưa đảm bảo đúng hướng dẫn của Bộ Y tế; Ban chỉ đạo Chiến dịch triển khai tiêm chủng vắc xin phòng COVID-

Đảm bảo an toàn, giữ khoảng cách khi tiêm phòng Covid-19

19 toàn quốc, Cục Quản lý Khám chữa bệnh đề nghị các đơn vị khẩn trương chấn chỉnh ngay việc tổ chức tiêm vắc xin phòng COVID-19 tại các cơ sở tiêm chủng đảm bảo: An toàn tiêm chủng; an toàn phòng, chống dịch bệnh; thực hiện đúng quy định về giãn cách; phân chia khung thời gian để tránh tình trạng tập trung đông người.

Chỉ đạo các cơ sở tiêm chủng tự kiểm tra, đánh giá, rà soát, khắc phục ngay các nguy cơ chưa an toàn theo hướng dẫn tại Quyết định số 3518/QĐ- BYT ban hành Tiêu chí cơ sở an toàn tiêm chủng vắc xin phòng COVID-19. "Nếu không đạt thì đình chỉ để bổ sung, chấn chỉnh"- PGS.TS Lương Ngọc Khuê - Phó Trưởng Tiểu ban Thường trực, Tiểu ban An toàn tiêm chủng, Ban Chỉ đạo Chiến dịch triển khai tiêm chủng vắc xin phòng COVID-19 toàn quốc gia nhấn mạnh trong văn bản.

Văn bản khẩn của Cục Quản lý Khám, chữa bệnh cũng yêu cầu các đơn vị báo cáo các trường hợp phản ứng nặng sau tiêm chủng vắc xin phòng COVID-19 về Cơ quan thường trực Tiểu ban An toàn tiêm chủng theo số máy trực đường dây nóng 0984371919 và hộp thư cdc.kcb@gmail.com.

Tiểu ban An toàn tiêm chủng, Ban Chỉ đạo Chiến dịch triển khai tiêm chủng vắc xin phòng COVID-19 toàn quốc gia yêu cầu các đơn vị nghiêm túc thực hiện nội dung này.

Theo Bộ Y tế, tính đến hết ngày 24/7, tổng số liều vắc xin phòng COVID-19 đã được tiêm chủng ở nước ta là 4.478.757 liều, trong đó tiêm 1 mũi là 4.125.156 liều, tiêm mũi 2 là 353.601 liều.

SỮA MẸ NGUỒN DINH DƯỠNG THIẾT YẾU CHO TRẺ

Phương Thúy

Tuần lễ Thế giới Nuôi con bằng sữa mẹ được tổ chức hàng năm từ ngày 01/8 - 07/8 trên toàn Thế giới nhằm khuyến khích, tăng cường việc nuôi con bằng sữa mẹ và nâng cao sức khỏe trẻ em trên toàn thế giới. Nuôi con bằng sữa mẹ là cách tốt nhất để cung cấp nguồn dinh dưỡng cần thiết cho trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ.

Sữa mẹ là nguồn dinh dưỡng quý giá cho trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ, trong sữa mẹ có chứa nhiều kháng thể giúp phòng ngừa các bệnh nhiễm khuẩn, giúp trẻ phát triển toàn diện về thể chất lẫn tinh thần. Theo khuyến cáo của Tổ chức Y tế thế giới (WHO), các bà mẹ nên cho trẻ bú sữa mẹ trong vòng 1 giờ sau sinh, bú mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu, không cho trẻ ăn thêm bất cứ thức ăn nào khác ngoài sữa mẹ và tiếp tục cho bú sữa mẹ cho tới khi trẻ được 2 tuổi hoặc lâu hơn. Cho trẻ bú sớm trong giờ đầu và bú mẹ hoàn toàn được nhân viên y tế tuyên truyền, hướng dẫn cho 100% các bà mẹ áp dụng. Bảo đảm cho trẻ sơ sinh bú hoàn toàn bằng sữa mẹ trước khi xuất viện và không quảng cáo các sản phẩm thay thế sữa mẹ. Ngay sau sinh, các bà mẹ đều được nhân viên y tế hướng dẫn để cho em bé được bú ngay giờ

Cán bộ y tế hướng dẫn bà mẹ cách cho con bú

đầu tiên sau sinh, thường được gọi là sữa non. Các mẹ không nên bỏ qua cơ hội chỉ có 1 lần trong đời của trẻ. Mặc dù sữa non rất ít, chỉ khoảng 3-5ml sữa nhưng đó là nguồn dinh dưỡng tuyệt vời mà bé bú được. Sữa non tăng cường hệ miễn dịch và giảm nguy cơ bị bệnh của trẻ trong 6 tháng đầu đời; giúp cho trẻ tránh bệnh khô mắt do thúc đẩy hệ bài tiết của bé hoạt động để đẩy phân su ra ngoài, giảm vàng da sinh lý. Sữa mẹ có đủ các chất dinh dưỡng cho trẻ, bao gồm chất đường, chất béo, chất đạm, vitamin khoáng chất và nước với nồng độ cần thiết cho trẻ, cung cấp nguồn dinh dưỡng tốt nhất giúp trẻ tăng trưởng tối đa, cung cấp kháng thể tăng cường cho hệ miễn dịch của trẻ, giảm nguy cơ hen suyễn, dị ứng, nhiễm trùng, béo phì, tiêu chảy và các bệnh về tai và phổi khác.

Khi nuôi con bằng sữa mẹ sẽ tiện lợi và đem lại hiệu quả kinh tế vì sữa mẹ luôn sẵn có. Cho con bú cũng là một giải pháp giúp các bà mẹ giảm cân tự nhiên, giúp co hồi tử cung sau khi sinh, phòng được chảy máu sau đẻ. Làm giảm nguy cơ bị ung thư vú, buồng trứng hoặc ung thư dạ con, giảm nguy cơ loãng xương và đái tháo đường. Cho con bú sẽ giúp tăng cường tình cảm gắn bó giữa mẹ và con.

Nuôi con bằng sữa mẹ là một biện pháp tự nhiên không những tốt cho sự phát triển của trẻ mà còn bảo vệ sức khỏe của bà mẹ, đồng thời giúp cho việc gắn bó tình cảm mẹ con. Việc nuôi con hoàn toàn bằng sữa mẹ trong 6 tháng đầu sau sinh là tiền đề giúp trẻ phát triển toàn diện sau này. Không cai sữa cho trẻ trước 12 tháng tuổi. Tiếp tục cho bú đến 24 tháng tuổi hoặc lâu hơn.

Để đảm bảo mẹ có đủ nguồn sữa cho

con bú đến khi trẻ được 24 tháng tuổi bà mẹ cần ăn uống đầy đủ, ngủ đủ giấc. Khẩu phần ăn cần cao hơn mức bình thường và ăn các loại thực phẩm chứa nhiều sắt, Vitamin A, và Axit folic như sữa, hoa quả, thịt cá, trứng, đậu phụ, lạc, đậu đỗ, các thực phẩm có màu vàng đỏ... Không nên dùng các chất kích thích như rượu, bia, cà phê, thuốc lá... Giảm ăn các loại gia vị như tỏi, ớt, tiêu, giấm... Điều quan trọng để tạo nhiều sữa là cho con bú thường xuyên, đúng cách.

Việc nuôi con bằng sữa mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu và tiếp tục cho con bú đến 2 năm đầu tiên có ý nghĩa quan trọng đối với sự phát triển của trẻ sau này. Mọi gia đình và cộng đồng cần nhận thức đúng đắn vấn đề nuôi con bằng sữa mẹ và tạo điều kiện hỗ trợ cho các bà mẹ nuôi con bằng sữa mẹ. Vì sức khỏe của những đứa con thân yêu ngay từ những năm tháng đầu đời mỗi người mẹ cần trang bị cho mình những kiến thức căn bản nhất về nuôi con bằng sữa mẹ.

Rửa tay đúng cách là biện pháp hiệu quả phòng, chống COVID-19

Hồng Thơm

Theo Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), chỉ một động tác rửa tay sạch đã làm giảm tới 35% khả năng lây truyền vi khuẩn. Trước tình hình đại dịch COVID-19, đang diễn biến phức tạp, Bộ Y tế khuyến cáo thường xuyên rửa tay với xà phòng/xà bông/dung dịch rửa tay nhanh và nước sạch hoặc dung dịch rửa tay có cồn là biện pháp phòng ngừa đơn giản nhưng hiệu quả giúp hạn chế khả năng lây lan dịch bệnh.

Vi sao cần rửa tay để phòng bệnh?

Virus gây bệnh viêm đường hô hấp cấp COVID-19 (chúng mới của Coronavirus) lây lan khi dịch nhầy hay dịch tiết đường hô hấp chứa virus xâm nhập cơ thể chúng ta từ mắt, mũi, họng qua giọt bắn khi tiếp xúc trực tiếp với người bệnh hoặc thông qua bàn tay chạm vào những vật dụng trung gian chứa virus rồi đưa lên mặt. Vì vậy, “Bàn tay

không an toàn” cũng chính là “công cụ” phổ biến nhất khiến virus lây lan từ người này sang người khác. Do đó, chặn đứng con đường virus xâm nhập vào cơ thể bằng việc rửa tay thường xuyên và sạch sẽ là hết sức quan trọng.

Mỗi ngày chúng ta đều phải tiếp xúc, với những đồ vật có nguy cơ chứa các tác nhân gây bệnh (virus, vi khuẩn, nấm...) mà không hề hay

Các cháu Trường mầm non Tân Phong rửa tay thường xuyên bằng xà phòng để phòng, chống dịch Covid-19

biết như tay nắm cửa, nút điều khiển thang máy, công tắc đèn hoặc bắt tay người khác... Bàn tay thường cũng là nơi trực tiếp tiếp xúc nhiều với dịch tiết cơ thể. Virus gây bệnh có thể theo dịch tiết lan rộng ngoài cộng đồng khi chúng ta vô tình đưa tay lên mắt, mũi, miệng hay chạm vào người hoặc vật khác.

Khi nào cần rửa tay?

Để phòng ngừa lây nhiễm COVID-19, chúng ta cần rửa tay vào những thời điểm sau:

Sau khi trở về từ nơi công cộng: Những nơi công cộng luôn tiềm ẩn nhiều rủi ro do tiếp xúc với nhiều người, cầm nắm vào nhiều vật dụng chung.

Trước và sau khi ăn uống: Vi khuẩn có thể xâm nhập cơ thể qua đường hô hấp hay miệng, vì vậy cần rửa tay đúng cách trước khi ăn để tránh virus đi trực tiếp vào cơ thể và sau khi ăn để giữ đôi tay luôn sạch sẽ nếu có cầm, chạm vào thức ăn.

Sau khi đi vệ sinh: Nhà vệ sinh là nơi chứa rất nhiều vi khuẩn gây bệnh. Vì vậy, rửa tay đúng cách sau khi đi vệ sinh là rất cần thiết.

Ngoài ra, trước khi chuẩn bị thức ăn, điều trị vết thương, chạm vào người bệnh và sau khi xì mũi, ho, hắt hơi, chạm vào động vật và vật nuôi, thay tã lót cho em bé hoặc giúp trẻ đi vệ sinh, xử lý rác thải... cũng cần rửa tay đúng cách để kịp thời loại bỏ virus, vi khuẩn.

Nên sử dụng nước rửa tay nào?

Rửa tay bằng xà phòng/xà bông và nước là cách tốt nhất để loại bỏ vi trùng trong hầu hết các tình huống, nhưng trong trường hợp xà phòng và nước không có sẵn, chúng ta có thể sử dụng dung dịch sát khuẩn có chứa ít nhất 60% cồn. Bạn có thể kiểm tra nồng độ cồn trong dung dịch sát khuẩn bằng cách quan sát nhãn sản phẩm.

Dung dịch sát khuẩn có thể nhanh chóng làm giảm số lượng vi khuẩn lưu trú trên

bàn tay trong nhiều tình huống. Tuy nhiên cần lưu ý: Dung dịch sát khuẩn không thể loại bỏ tất cả các loại vi khuẩn. Dung dịch sát khuẩn có thể không hiệu quả khi tay bạn bị lấm bẩn hoặc dính dầu mỡ. Dung dịch sát khuẩn có thể không loại bỏ các hóa chất độc hại khỏi tay như thuốc trừ sâu và kim loại nặng.

Lưu ý: Dung dịch sát khuẩn có cồn có thể gây ngộ độc nếu uống, nuốt. Nên để xa tầm tay trẻ nhỏ và giám sát việc sử dụng. Do đó, chỉ dùng nước sát khuẩn tay nhanh trong những trường hợp cần thiết, rửa tay với xà phòng/xà bông và nước sạch đúng cách vẫn là cách tốt nhất.

6 bước rửa tay đúng cách:

Rửa tay đúng thời điểm là một trong những cách đơn giản để tránh nhiễm bệnh và lây lan vi khuẩn. Chúng ta nên rửa tay bất cứ lúc nào thấy tay bẩn. Tuy nhiên, để loại bỏ được hoàn toàn virus, vi khuẩn bám trên tay, chúng ta cần rửa tay đúng cách theo 6 bước đơn giản:

Bước 1: Làm ướt hai lòng bàn tay dưới vòi nước. Cho xà phòng vào lòng bàn tay và xoa đều.

Bước 2: Chà lòng bàn tay này lên mu bàn tay và kẽ ngoài các ngón tay của bàn tay kia và ngược lại.

Bước 3: Chà 2 lòng bàn tay vào nhau, miết mạnh các ngón tay và các kẽ ngón, móng tay.

Bước 4: Chà mặt ngoài các ngón tay của bàn tay này vào lòng bàn tay kia.

Bước 5: Dùng bàn tay này xoay ngón cái của bàn tay kia và ngược lại.

Bước 6: Tráng sạch tay dưới vòi nước. Lau khô tay bằng khăn sạch hoặc khăn sử dụng một lần.

Thời gian rửa tay tối thiểu 30 giây, các bước 2-3-4-5 làm đi làm lại tối thiểu 5 lần.

TÁC HẠI CỦA HÚT THUỐC LÁ TỚI SỨC KHỎE SINH SẢN

Thái Sơn

Thức lá là một chất gây nghiện có nhiều tác hại tới sức khỏe không chỉ tim mạch, phổi, hệ hô hấp, tác nhân gây ung thư mà còn ảnh hưởng nghiêm trọng tới chức năng tình dục và sức khỏe sinh sản ở cả nam và nữ.

Theo nhiều nghiên cứu đã chỉ ra rằng, khói thuốc lá chứa hơn 7.000 hoạt chất, trong đó có 69 chất gây ung thư. Hút thuốc lá gây ra 25 loại bệnh khác nhau. Hút 1 điếu thuốc tức là đã tự mình làm mất đi 5,5 phút cuộc sống. Tuổi thọ trung bình của người hút thuốc ngắn hơn so với người không hút thuốc từ 5 đến 8 năm.

Tại Việt Nam, có khoảng 40.000 người tử vong/năm vì các bệnh có liên quan đến thuốc lá. Đến năm 2030, con số này có thể tăng lên tới 70.000 người/năm. Hút thuốc lá gây nên các bệnh về đường hô hấp, tim mạch và các bệnh ung thư. Nguy cơ bị ung thư phổi của người hút thuốc lá cao hơn gấp 10 lần người không hút thuốc lá, 90% trường hợp được chẩn đoán ung thư phổi hàng năm trên thế giới là người hút thuốc lá. 75% các ca bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính do nguyên nhân hút thuốc lá. Những bệnh về tim mạch mà người hút thuốc lá có nguy cơ mắc cao là xơ vữa động mạch, bệnh mạch vành, đột quỵ, rối loạn nhịp tim... Nam giới và nữ giới hút thuốc lá chủ động hoặc thụ động còn ảnh hưởng tới sức khỏe sinh sản.

Đối với nữ giới

Gây vô sinh: Hút thuốc gây tổn thương trực tiếp, thậm chí phá hủy noãn bào của buồng trứng, do vậy gây vô sinh. Hút thuốc còn làm suy giảm miễn dịch dẫn đến nguy cơ nhiễm trùng ở vòi trứng cao, gây nên vô sinh ở người hút thuốc. Bên cạnh đó, hút thuốc lá làm hạn chế hiệu quả điều trị vô sinh. Những phụ nữ hút thuốc lá, thụ tinh trong ống nghiệm ít thành công hơn và nếu có thai bằng thụ tinh trong ống nghiệm thì hay bị sảy thai hơn. Tỷ lệ sinh con ở phụ nữ hút thuốc lá thấp hơn khoảng

30% so với phụ nữ không hút thuốc lá và nguy cơ sảy thai ở phụ nữ hút thuốc lá cao gấp 1,5 lần so với những người không hút thuốc lá.

Gây sinh non: Theo Hội Sản phụ khoa Mỹ ở những thai phụ hút thuốc 1 gói/ngày, tỷ lệ đẻ non cao hơn 20% so với phụ nữ không hút thuốc. Những trẻ sinh non (dưới 37 tuần) thường hay gặp những biến chứng nguy hiểm có thể gây tử vong. Hút thuốc thụ động làm giảm lượng oxy và chất dinh dưỡng đến với em bé qua nhau thai, làm giảm cân nặng của trẻ sơ sinh từ 200 - 400 gram.

Hút thuốc gây mãn kinh sớm: Lý do chính dẫn đến mãn kinh sớm là do hút thuốc làm giảm nồng độ estrogen trong cơ thể người phụ nữ. Theo một số nghiên cứu, phụ nữ hút thuốc lá mãn kinh sớm hơn phụ nữ không hút thuốc trung bình là 1,74 năm. Hút thuốc cũng làm tăng nguy cơ ung thư vú và ung thư cổ tử cung ở nữ giới.

Đối với nam giới

Hút thuốc lá gây liệt dương: Những người hút thuốc lá có nguy cơ liệt dương cao gấp 2 lần người không hút thuốc lá, do hút thuốc lá gây xơ vữa động mạch ở dương vật làm giảm tưới máu tới dương vật. Hút thuốc lá làm giảm số lượng tinh trùng: Các nghiên cứu chỉ ra rằng các chất chuyển hóa chính của khói thuốc được tìm thấy trong tinh dịch kìm hãm hệ thống enzyme cần thiết cho tinh trùng có thể hoạt động.

Ngoài những tác hại đối với sức khỏe, khói thuốc lá còn gây ra các hệ lụy về kinh tế - xã hội như: Lãng phí tiền mua thuốc lá, tiền khám chữa các bệnh liên quan đến sử dụng thuốc lá; mất khả năng lao động vì ốm đau do các căn bệnh mà nguyên nhân từ thuốc lá; khói thuốc lá làm ô nhiễm không khí, rác thải của thuốc lá gây mất mỹ quan môi trường sống; tàn thuốc có thể gây cháy nổ./.

Dự án Plan làm việc với Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh

Thơm - Hoa

Ngày 21/7, Đoàn công tác của Dự án Plan đã có buổi làm việc với Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh về Công tác chăm sóc sức khỏe bà mẹ và trẻ em tại các xã thụ hưởng Dự án của tỉnh Lai Châu.

Theo báo cáo của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, tính đến ngày 30/6/2021, Trung tâm đã triển khai các hoạt động được Dự án Plan hỗ trợ nguồn kinh phí như: Tổ chức Hội nghị, tập huấn TOT cho cán bộ y tế huyện, xã trong và ngoài dự án; hướng dẫn chăm sóc dinh dưỡng; hỗ trợ, giám sát triển khai hoạt động về 1.000 ngày đầu đời của trẻ tại 10 xã thuộc 2 huyện Phong Thổ, Sìn Hồ và 5 huyện ngoài Dự án. Phân bổ và hướng dẫn cấp phát viên đa vi chất, theo dõi, giám sát hướng dẫn việc sử dụng vi chất cho phụ nữ mang thai - sau khi sinh 6 tháng, trẻ suy dinh dưỡng thể thấp còi và thể nhẹ cân dưới 5 tuổi tại 10 xã thuộc Dự án. Cán bộ trạm Y tế, cộng tác viên, y tế thôn bản thường xuyên truyền thông về thực hành dinh dưỡng, cách chăm sóc trẻ nhỏ dưới 24 tháng tuổi; truyền thông cách tự chăm sóc về chế độ dinh dưỡng, chế độ nghỉ ngơi cho phụ nữ có thai; thường xuyên thăm và tư vấn tại nhà cho các đối tượng là phụ nữ mang thai đi khám thai để phát hiện thai sớm, khám thai đúng kỳ... Cách chăm sóc và nuôi dưỡng trẻ

nhỏ, cách phát hiện và chăm sóc trẻ bệnh. Chăm sóc bà mẹ sau sinh tại nhà trong vòng 48h; chăm sóc sau sinh cho sản phụ và trẻ sơ sinh. Khám sàng lọc cho 5.786 lượt trẻ từ 0-24 tháng tuổi, trẻ dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng (SDD) thể nhẹ cân và thấp còi tại bản. Cập nhật trẻ bị SDD, tiến hành cấp sản phẩm phục hồi dinh dưỡng cho trẻ SDD thể nhẹ cân 4.186 lượt; cho trẻ bị SDD thấp còi 1.600 lượt; cấp sản phẩm Davinmama cho 4.749 lượt phụ nữ mang thai và phụ nữ sau sinh. Do đó, tỷ lệ trẻ bị SDD trên địa bàn tỉnh hàng năm giảm rõ rệt (năm 2018 tỷ lệ trẻ em bị SDD nhẹ cân 21,29%; năm 2020 giảm xuống còn 19,79%; tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi SDD chiều cao/tuổi: Năm 2018 là 28,5, giảm xuống còn 26,02% năm 2020). Tỷ lệ bà mẹ mang thai đến khám thai định kỳ tại cơ sở y tế tăng hàng năm năm 2018 là 64,92%, tăng 73,0% năm 2020).

Phát biểu tại buổi làm việc, Đồng chí Nguyễn Huy Hoàng - Giám đốc Dự án Plan tại Lai Châu đã ghi nhận và biểu dương những kết quả đạt được của Lai Châu thời gian qua. Đồng thời, đề nghị Trung tâm cần có báo cáo đánh giá mức độ cải thiện của Dự án hỗ trợ...

Nhân dịp này, Dự án Plan đã tặng quà cho đội ngũ làm công tác phòng, chống dịch Covid-19 của đơn vị.

CHƯƠNG TRÌNH TIẾP NHẬN TRANG THIẾT BỊ PHÒNG, CHỐNG DỊCH COVID-19 DO VIETTEL LAI CHÂU TÀI TRỢ

Mai Hoa - Phương Thúy

Chiều ngày 17/8, Sở Y tế tổ chức Chương trình tiếp nhận trang thiết bị phòng, chống dịch Covid-19 do Viettel Lai Châu tài trợ. Dự Chương trình tiếp nhận có đồng chí Tổng Thanh Hải, UVBTV Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch thường trực UBND tỉnh, Phó Trưởng Ban thường trực Ban chỉ đạo phòng, chống dịch Covid-19 tỉnh, Thiếu tá Đào Như Quỳnh - Giám đốc Viettel Lai Châu, BSKII. Bùi Tiến Thanh - Giám đốc Sở Y tế; lãnh đạo Sở Y tế, đại diện phòng chức năng và

đơn vị trực thuộc Sở Y tế.

Thời gian qua, Viettel Lai Châu đã luôn đồng hành, chung tay góp sức trong công cuộc phòng, chống dịch bệnh tại tỉnh nhà. Viettel trao tặng trang thiết bị phục vụ công tác phòng, chống dịch Covid-19, gồm 15 máy tính xách tay, tổng trị giá 200 triệu đồng. Đây là một trong những hoạt động có ý nghĩa thiết thực của Viettel Lai Châu cùng chung tay với ngành Y tế quyết tâm sớm đẩy lùi dịch bệnh đem lại hạnh phúc, an toàn cho Nhân dân.

Giao ban trực tuyến toàn tỉnh về công tác phòng, chống dịch bệnh Covid-19

Ngọc Châu

Chiều ngày 19/7, Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh Covid-19 tỉnh tổ chức Hội nghị giao ban trực tuyến toàn tỉnh về công tác phòng, chống dịch bệnh Covid-19. Đồng chí Trần Tiến Dũng - Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh, Trưởng Ban Chỉ đạo tỉnh chủ trì Hội nghị và các thành viên Ban Chỉ đạo dự Hội nghị ở điểm cầu tỉnh. Tại điểm cầu các huyện, thành phố, các đồng chí thành viên Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh Covid-19 huyện, thành phố, cán bộ các chốt kiểm soát dịch Covid-19 của tỉnh dự.

Tại tỉnh Lai Châu, Ban Chỉ đạo các cấp quán triệt sâu sắc và thực hiện nghiêm chỉ đạo của Trung ương, của tỉnh về công tác phòng, chống dịch bệnh Covid-19. Từ đầu năm đến nay, tỉnh chưa ghi nhận ca mắc trong cộng đồng. Đánh giá mức độ nguy cơ (theo Quyết định 2686/QĐ-BCĐQG) tỉnh đang ở mức "bình thường mới".

Về khó khăn, kinh phí phòng, chống dịch để thực hiện các cấp độ theo Kế hoạch số 1672/KH-UBND ngày 14/6/2021 chưa được cấp bổ sung. Thời gian gần đây, người dân của tỉnh đang làm việc tại một số tỉnh ở phía Nam trở về tỉnh nhiều hơn, một số là F1 do đi cùng chuyến bay với các bệnh nhân Covid-19, do vậy nguy cơ dịch bệnh lây lan từ những người này về địa bàn rất cao.

Tại Hội nghị, Sở Y tế, cơ quan thường

trực Ban Chỉ đạo tỉnh đã thông tin về dự thảo 3 văn bản tham mưu UBND tỉnh, chỉ đạo thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch trong giai đoạn tới liên quan đến việc: Tổ chức truy vết, xét nghiệm SARS-CoV-2 để giám sát chủ động Covid-19 trên địa bàn tỉnh; cách ly y tế và thực hiện các biện pháp phòng chống dịch Covid-19 trên địa bàn tỉnh trong tình hình mới; tăng cường kiểm soát phòng, chống dịch Covid-19 đối với người vào địa bàn tỉnh cho phù hợp với tình hình hiện nay. Ngoài ra, có hướng dẫn tạm thời về cách ly y tế tại nhà phòng, chống dịch cho người tiếp xúc gần (F1).

Phát biểu kết luận Hội nghị, đồng chí Trần Tiến Dũng - Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh, Trưởng Ban Chỉ đạo tỉnh nhấn mạnh công tác phòng, chống dịch trong giai đoạn hiện nay là rất cấp bách, không thể chủ quan. Do đó, Ban chỉ đạo các cấp, hệ thống chính trị toàn tỉnh cần tiếp tục đoàn kết, có quyết tâm cao hơn, ý thức trách nhiệm cao hơn, vào cuộc quyết liệt hơn nữa, phát huy tối đa tinh thần tự lực, tự cường, chủ động, sáng tạo trong công tác phòng, chống dịch. Các cơ quan liên quan, nhất là tuyến đầu chống dịch, Ban chỉ đạo các cấp phải có sự phân công lực lượng trực chỉ huy thường xuyên nắm bắt, chỉ đạo và báo cáo tình hình phòng, chống dịch kịp thời...

THĂM HỎI, TẶNG QUÀ ĐỘNG VIÊN Y, BÁC SĨ TUYẾN ĐẦU PHÒNG, CHỐNG DỊCH COVID-19

Hàng - Hoa

Chiều ngày 16/8, Ngân hàng TMCP Đầu tư và phát triển Việt Nam - chi nhánh Lai Châu (BIDV Lai Châu) đã đến thăm hỏi, động viên, trao tặng quà trị giá

10 triệu đồng hỗ trợ đội ngũ cán bộ y, bác sĩ, nhân viên y tế tuyến đầu chống dịch COVID-19 Trung tâm Kiểm soát bệnh tật (CDC) tỉnh.

LAI CHÂU TRIỂN KHAI CHIẾN DỊCH TIÊM VẮC XIN PHÒNG COVID-19 ĐỢT 4

Thơm - Chăm

Ngày 11/8, ngành Y tế tổ chức tiêm vắc xin phòng COVID-19 đợt 4/2021. Chiến dịch tiêm chủng đợt này được triển khai tại 94 điểm tiêm trên địa bàn tỉnh, từ ngày 11-14/8

và ngày 23/8-26/8/2021, dự kiến sẽ có 22.211 người được tiêm chủng. Các đối tượng tiêm được tư vấn, khám sàng lọc chặt chẽ, đảm bảo đúng quy định của Bộ Y tế. Người tiêm được theo dõi

sức khoẻ ít nhất 30 phút sau khi tiêm chủng. Ngoài ra, điểm tiêm chủng được bố trí đội cấp cứu lưu động với đầy đủ nhân lực, thuốc, phương tiện và các trang thiết bị thiết yếu để xử lý kịp thời.

Họp trực tuyến về công tác tiêm chủng vaccine COVID-19

Nguyễn Hằng - Phương Thúy

Sáng ngày 29/7, Bộ Y tế tổ chức Hội nghị trực tuyến về tiêm vaccine COVID-19 nhằm rà soát, đánh giá và đề xuất giải pháp đẩy nhanh tốc độ tiêm chủng. Thứ trưởng Bộ Y tế Đỗ Xuân Tuyên chủ trì Hội nghị. Tại điểm cầu Lai Châu có BSCKI. Nguyễn Thị Hương - Phó Giám đốc Sở Y tế chủ trì; đại diện lãnh đạo các phòng chức năng Sở Y tế; Bệnh viện Đa khoa tỉnh; Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh.

Về tình hình tiếp nhận và phân bổ vaccine, từ tháng 3/2021 đến nay, Bộ Y tế đã có 13 đợt phân bổ vaccine với tổng số hơn 10,4 triệu liều các loại (AstraZeneca, Moderna, Pfizer và Sinopharm). Từ nay đến cuối tháng 7/2021 sẽ tiếp tục phân bổ 3 triệu liều vaccine Moderna và vaccine AstraZeneca do VNVC nhập.

Đến nay, vaccine thuộc 5 đợt phân bổ đầu tiên đã hoàn thành hoặc cơ bản hoàn thành tiêm chủng. 8 đợt tiếp theo đang được khẩn trương triển khai. Một số tỉnh đã triển khai tiêm đến đợt thứ 9-10. Tính tới sáng 29/7/2021, Việt Nam đã tiêm được hơn 5,3 triệu liều vaccine, trong đó có gần 500.000 người tiêm đủ 2 mũi.

Bộ Y tế cũng tổ chức tập huấn toàn tuyến theo hình thức trực tuyến về triển khai tiêm chủng các loại vaccine AstraZeneca, Pfizer, Moderna, Sinopharm; Sổ tay hướng dẫn tiêm

từng loại vaccine. Hiện có 8 tỉnh có tiến độ triển khai tiêm vaccine nhanh, trên 70% số liều được phân bổ như Bắc Ninh, Bắc Giang, Bình Phước, Kon Tum, Hà Nam, Hải Dương...

Tuy nhiên, Thứ trưởng Đỗ Xuân Tuyên thẳng thắn đánh giá, kết quả tiêm chủng ở một số tỉnh, thành hiện chưa như yêu cầu, mong muốn. Theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, cần đẩy nhanh tiến độ tiêm vaccine nhưng phải đảm bảo an toàn cao nhất, không lãng phí bất kỳ liều vaccine nào.

Để chuẩn bị cho buổi tiêm chủng đảm bảo an toàn và đúng quy định, Thứ trưởng yêu cầu 63 tỉnh/thành phải thống kê trên địa bàn tỉnh có tổng số bao nhiêu điểm tiêm chủng, từng điểm cần tiêm bao nhiêu người, địa điểm tổ chức tiêm, lực lượng tham gia tiêm chủng... từng điểm tiêm cần rõ ràng, rành mạch để khi vaccine về nhiều, các địa phương sẵn sàng tiếp nhận, tổ chức tiêm ngay chứ không phải "vaccine về tới đâu lại chạy theo tới đó".

Tại Hội nghị, các đại biểu cũng được nghe, báo cáo của đại diện Cục Y tế dự phòng về tiến độ triển khai tiêm chủng vaccine COVID-19 trên toàn quốc; đại diện Cục Quản lý, Khám chữa bệnh báo cáo về Công tác đảm bảo an toàn tiêm chủng vaccine COVID-19; các địa phương cũng báo cáo một số khó khăn, vướng mắc cũng như giải pháp đảm bảo an toàn tiêm chủng vaccine COVID-19./.

Lai Châu “chia lửa” cùng thành phố Hồ Chí Minh

Hoa - Hằng

Thực hiện lời kêu gọi toàn dân, toàn quân chung tay phòng, chống dịch Covid-19 của Chính phủ, Bộ Y tế, sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh cùng chung tay phòng, chống dịch Covid-19, tỉnh Lai Châu đã lựa chọn 50 cán bộ y tế tình nguyện lên đường tham gia hỗ trợ công tác phòng, chống dịch COVID-19 tại Thành phố Hồ Chí Minh. Trong đó, có 21 bác sĩ, 18 điều dưỡng, 08 y sĩ, 02 kỹ thuật viên và 01 y tế công cộng có kinh nghiệm, năng lực, trình độ đáp ứng yêu cầu chống dịch đang công tác tại Bệnh viện Đa khoa, Bệnh viện Phổi, Bệnh viện Y học cổ truyền, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh và Trung tâm Y tế các huyện, thành phố. Đoàn công tác do đồng chí Đinh Xuân Thủy - Phó Giám đốc Trung tâm Y tế huyện Than Uyên làm Trưởng đoàn. Đoàn được chia làm 2 tổ: Tổ 1 gồm 12 thành viên sẽ hỗ trợ cho Bệnh viện Dã chiến số 16, tổ 2 gồm 38 thành viên hỗ trợ cho TTYT Quận 8.

Sáng ngày 6/8, Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh COVID-19 tỉnh Lai Châu đã tổ chức Lễ ra quân Đoàn công tác hỗ trợ Thành phố Hồ Chí Minh chống dịch COVID-19.

Trước khi lên đường, cán bộ y tế tham gia Đoàn công tác hỗ trợ phòng, chống dịch đã được lấy mẫu và thực hiện xét nghiệm SARS-CoV-2 bằng kỹ thuật Realtime PT-PCR theo phương thức gộp mẫu và được tiêm phòng COVID-19. Đồng thời, được tập huấn các kiến thức, kỹ năng phòng, chống dịch bệnh Covid-19: Lấy mẫu, xét nghiệm, tiêm phòng vắc xin, điều trị các bệnh nhân trung bình và nhẹ, các kỹ năng ứng xử trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

Tại Lễ phát động, Chủ tịch UBND tỉnh Trần Tiến Dũng ghi nhận sự sẻ chia, ủng hộ của gia đình các đồng chí cán bộ y tế tham gia “chia lửa” cùng miền Nam lần này và bày tỏ sự tin tưởng rằng: Chính sự ủng hộ của gia đình sẽ tạo niềm tin và chỗ dựa vững chắc để các đồng chí yên tâm lên đường hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Đồng chí chúc Đoàn công tác sức khỏe,

chiến thắng trở về và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ cao cả của những "Chiến sĩ áo trắng", xứng đáng với niềm tin, sự mong mỏi của Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân trong tỉnh. Đồng thời, đề nghị các thành viên tham gia Đoàn công tác thực hiện nghiêm những công việc được phân công; tuyệt đối tuân thủ các quy định, quy trình chuyên môn kỹ thuật về công tác phòng, chống dịch của Bộ Y tế và các phương án phòng, chống dịch của Thành phố Hồ Chí Minh; các thành viên tuân thủ sự điều hành của Trưởng đoàn, yêu thương, chăm lo sức khỏe, đùm bọc lẫn nhau. Thông qua đợt hỗ trợ lần này, mong muốn các thành viên trong Đoàn cũng sẽ học hỏi và trao dồi được nhiều kinh nghiệm, kỹ năng chuyên môn khi trở về thực hiện công tác phòng, chống dịch COVID-19 tại tỉnh đạt hiệu quả nhất.

Thay mặt Đoàn công tác, Bác sĩ Đinh Xuân Thủy - Phó Giám đốc Trung tâm Y tế huyện Than Uyên chia sẻ: Các đồng chí trong Đoàn công tác nhận thức sâu sắc được trách nhiệm của cá nhân và thấm nhuần quan điểm giúp bạn cũng như giúp mình. Xác định nhiệm vụ hỗ trợ công tác phòng, chống COVID-19 tại Thành phố Hồ Chí Minh cũng chính là nhiệm vụ phòng, chống COVID-19, chăm lo, bảo vệ sức khỏe cho Nhân dân tỉnh nhà. Đồng thời, xin hứa nêu cao tinh thần đoàn kết, cầu thị giúp đỡ lẫn nhau trong thực hiện nhiệm vụ. Mang hết khả năng, tinh thần, trách nhiệm, trình độ chuyên môn để hỗ trợ đạt hiệu quả cao nhất cho công tác phòng, chống dịch tại Thành phố Hồ Chí Minh. Tích cực học hỏi, trao đổi chuyên môn, trau dồi kinh nghiệm trong thời gian hỗ trợ để trở về phục vụ công tác phòng, chống dịch COVID-19 của tỉnh. Thực hiện nghiêm các quy định phòng, chống dịch, sự phân công chỉ đạo của đơn vị đến hỗ trợ, đảm bảo an toàn về sức khỏe, hiệu quả về công việc.

* Trước đó, sáng ngày 5/8, Sở Y tế tổ chức gặp mặt 50 cán bộ Ngành Y tế trước khi lên đường tăng cường chống dịch Covid-19 tại thành

phố Hồ Chí Minh.

Tại buổi gặp mặt, BSKII. Bùi Tiến Thanh - Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Sở Y tế đã biểu dương tinh thần và nhiệt huyết của các cán bộ viên chức tình nguyện xung phong vào tâm dịch để hỗ trợ phòng, chống dịch Covid-19 tại thành phố Hồ Chí Minh. Đồng thời, đồng chí giao nhiệm vụ và căn dặn Đoàn công tác nỗ lực, đoàn kết, làm việc với tinh thần và trách nhiệm cao nhất. Đặc biệt, các cán bộ y tế phải tuyệt đối tuân thủ các quy định, quy trình về công tác phòng, chống dịch của Bộ Y tế đảm bảo an toàn cho bản thân và Nhân dân. Vận dụng các kỹ năng phòng, chống dịch để cùng chung tay với đội ngũ y tế

Hội nghị trực tuyến về tiến độ triển khai Chiến dịch tiêm chủng vắc xin phòng COVID-19 toàn quốc

Thơm - Hằng

Chiều ngày 09/8, Bộ Y tế tổ chức Hội nghị trực tuyến với Sở Y tế các tỉnh, thành phố trong cả nước để đẩy nhanh tiến độ triển khai Chiến dịch tiêm chủng vắc xin phòng COVID-19 trên toàn quốc. Thứ trưởng Bộ Y tế Đỗ Xuân Tuyên chủ trì hội nghị. Tại điểm cầu Sở Y tế tỉnh Lai Châu có đại diện lãnh đạo: Sở Y tế, Sở Thông tin - Truyền thông, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh.

Phát biểu tại Hội nghị, Thứ trưởng Bộ Y tế Đỗ Xuân Tuyên nêu rõ: Bộ Y tế đã rất tích cực để tiếp cận các nguồn vắc xin COVID-19 nhằm đưa vắc xin về Việt Nam nhanh nhất, sớm nhất và nhiều nhất có thể để tiêm cho người dân. Trong thời gian vừa qua, Bộ Y tế đã tiến hành phân bổ cho các Viện và địa phương khoảng trên 18 triệu liều để triển khai tiêm chủng. Tuy nhiên, báo cáo tổng hợp, đánh giá của cơ quan thường trực của Ban Chỉ đạo tiêm chủng quốc gia cho thấy có tình trạng tại một số địa phương tiến độ tiêm chủng vắc xin chậm so với số lượng vắc xin được phân bổ.

Thứ trưởng Đỗ Xuân Tuyên đã thông báo đến các điểm cầu tinh thần chỉ đạo quyết liệt của Thủ tướng Chính phủ về việc tiêm chủng vaccine phòng COVID-19:

Thứ nhất, yêu cầu tất cả các địa phương, đơn vị phải đẩy nhanh tiến độ tiêm chủng vắc xin để chúng ta từng bước đảm bảo miễn dịch

thành phố Hồ Chí Minh thực hiện nhiệm vụ đạt kết quả cao, an toàn, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

Đại diện Đoàn công tác Bác sĩ Đinh Xuân Thủy - Phó Giám đốc Trung tâm Y tế huyện Than Uyên, Trưởng Đoàn công tác hứa với lãnh đạo Sở sẽ nỗ lực hết mình, mang hết khả năng và tinh thần tình nguyện, trình độ chuyên môn nghiệp vụ để hỗ trợ công tác phòng, chống dịch đạt hiệu quả cao nhất...

Đại diện Lãnh đạo Sở Y tế, Công đoàn Ngành Y tế đã chia sẻ, động viên tinh thần và trao vật tư cá nhân cho các đồng chí và chúc Đoàn công tác hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

cộng đồng.

Thứ hai, tất cả các đơn vị tiêm vắc xin với tỷ lệ thấp so với số vắc xin được phân bổ, Bộ Y tế sẽ thông báo trên các phương tiện thông tin đại chúng để nhân dân biết, theo dõi và giám sát.

Thứ ba, Thủ tướng chỉ đạo việc tiêm vắc xin bằng các nguồn khác nhau. Hiện Việt Nam đang tổ chức tiêm chủng vắc xin miễn phí, do đó tuyệt đối không được thu bất kỳ chi phí nào liên quan đến tiêm vắc xin. Kể cả các tổ chức, cá nhân tự nguyện ủng hộ thì các đơn vị tổ chức tiêm vắc xin cũng không được tiếp nhận.

Thứ tư, Thủ tướng giao Bộ Y tế rà soát, đánh giá những địa phương, đơn vị nào tổ chức tiêm vắc xin với tỷ lệ thấp thì Bộ Y tế chủ động điều chuyển số vắc xin đó về các đơn vị, địa phương khác có tỷ lệ tiêm cao, tốc độ tiêm nhanh.

Thứ năm, Thủ tướng chỉ đạo không trông chờ, lựa chọn vaccine mà vắc xin về đợt nào thì triển khai tiêm đợt đó.

Tại Hội nghị, Thứ trưởng Đỗ Xuân Tuyên đặc biệt lưu ý các địa phương bố trí cả điểm tiêm cố định và lưu động, càng nhiều điểm tiêm càng tốt. Đối với từng đợt vắc xin về, các địa phương cần tiêm chủng theo hình thức cuốn chiếu “vắc xin về đến đâu tiêm chủng ngay đến đó”, tránh thực trạng có nơi nhận vài chục nghìn liều vắc xin nhưng tiêm cả tuần không xong. Đồng thời không giới hạn số người tiêm trong một điểm

tiêm. Một điểm tiêm không nhất nhất chỉ tiêm 100 liều/1 ngày mà có thể lên đến 200-300 hoặc nhiều hơn, nhưng phải đảm bảo tuân thủ chống dịch và an toàn tiêm chủng và chống tiêu cực trong tiêm chủng. Đặc biệt, đối với tỉnh, thành phố triển khai tiêm chậm, sau ngày 15/8/2021 tiêm không hết lượng vắc xin đã được phân bổ thì Bộ Y tế chủ động điều chuyển cho các đơn vị khác. Đồng thời Thứ trưởng Bộ Y tế cũng đề nghị

các địa phương, đơn vị cần nêu cao trách nhiệm trước người dân, từng đợt vắc xin được phân bổ phải tiêm nhanh nhất, vì sức khỏe của Nhân dân.

Tại Hội nghị, các đại biểu cũng được nghe, báo cáo của đại diện Cục Y tế Dự phòng về tiến độ triển khai tiêm chủng vắc xin COVID-19 trên toàn quốc; các địa phương cũng báo cáo một số khó khăn cũng như giải pháp đảm bảo an toàn tiêm chủng vắc xin COVID-19.

Trung tâm Y tế huyện Nậm Nhùn Tập huấn hướng dẫn lấy mẫu, gộp mẫu xét nghiệm SARS-CoV-2

Kim Yến

Từ ngày 02 -03/8, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh phối hợp Trung tâm Y tế huyện Nậm Nhùn tổ chức 2 lớp tập huấn hướng dẫn các phương pháp lấy mẫu, gộp mẫu, sử dụng test nhanh kháng nguyên xét nghiệm SARS-CoV-2 cho 69 cán bộ y tế các Khoa thuộc Trung tâm Y tế huyện Nậm Nhùn và 11 trạm Y tế xã, thị trấn trên địa bàn huyện.

Tại lớp tập huấn, học viên được truyền đạt

các nội dung: Phương pháp thu thập, bảo quản, vận chuyển mẫu bệnh phẩm nghi nhiễm virus SARS-CoV-2; hướng dẫn thực hiện gộp mẫu xét nghiệm, hướng dẫn xét nghiệm nhanh kháng nguyên virus SARS-CoV-2; hướng dẫn an toàn sinh học trong quá trình thu thập, bảo quản, vận chuyển mẫu bệnh phẩm và thực hiện xét nghiệm chẩn đoán SARS-CoV-2; hướng dẫn phân loại rác thải, xử lý rác thải trong xét nghiệm.

BỘ Y TẾ TẬP HUẤN HƯỚNG DẪN CHẨN ĐOÁN, ĐIỀU TRỊ COVID-19 VÀ XỬ TRÍ SỰ CỐ BẤT LỢI SAU TIÊM CHỦNG VACCINE COVID-19

Phương Thúy

Chiều ngày 16/7, Bộ Y tế đã tổ chức Hội nghị trực tuyến Hướng dẫn chẩn đoán, điều trị Covid-19 và hướng dẫn xử trí sự cố bất lợi sau tiêm chủng vắc xin Covid-19 với 63 tỉnh thành trên toàn quốc.

Tại Hội nghị, Bộ Y tế đã triển khai cập nhật các nội dung: Công tác điều trị người bệnh Covid-19 và đảm bảo an toàn tiêm chủng; Các điểm cập nhật hướng dẫn chẩn đoán, điều trị Covid-19; Chia sẻ kinh nghiệm phân loại, xử trí ca bệnh Covid-19; Hướng dẫn khám sàng lọc trước tiêm

chủng và xử trí sự cố bất lợi sau tiêm chủng phòng vắc xin Covid-19; xử trí huyết khối, giảm tiểu cầu sau tiêm phòng và xử trí viêm cơ tim sau tiêm phòng vắc xin Covid-19.

Hội nghị nhằm nâng cao năng lực chẩn đoán, điều trị Covid-19 và xử trí sự cố bất lợi sau tiêm chủng vắc xin Covid-19 cho các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên toàn quốc, cùng với đó tăng cường công tác truyền thông về tiêm vắc xin phòng Covid-19./.

Hướng dẫn tiếp nhận điều trị, chăm sóc, lấy mẫu xét nghiệm COVID-19 cho cán bộ y tế tham gia phòng dịch tại thành phố Hồ Chí Minh

Nguyễn Hằng - Ngọc Châm

Từ ngày 03 - 05/8, Sở Y tế tổ chức lớp Tập huấn Hướng dẫn tiếp nhận điều trị, chăm sóc, lấy mẫu xét nghiệm COVID-19 tiêm phòng Vacxin Covid-19 cho 50 cán bộ y tế tham gia phòng dịch tại thành phố Hồ Chí Minh.

Trong thời gian tập huấn các học viên được hướng dẫn kỹ năng phòng, chống dịch COVID-

19 do chủng vi rút Corona mới (SARS-CoV-2); tiếp nhận, chẩn đoán và điều trị COVID-19; hướng dẫn lấy mẫu xét nghiệm; sử dụng phương tiện phòng hộ cá nhân trong điều trị và chăm sóc bệnh nhân; quản lý chất thải y tế; kỹ năng hồi sinh tim phổi, sử dụng máy thở, đặt ống nội khí quản...

Huyện Nậm Nhùn 560 LƯỢT NGƯỜI ĐƯỢC KHÁM SÀNG LỌC CÁC BỆNH VỀ MẮT

Hồng Thơm

Nhằm tăng cường phát hiện các bệnh về mắt để kịp thời điều trị, can thiệp và hướng dẫn chăm sóc mắt cho Nhân dân trên địa bàn huyện Nậm Nhùn. Từ ngày 12 - 16/7, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tổ chức khám sàng lọc cho 560 lượt người, trong đó phát hiện 16 bệnh nhân bị đục thủy tinh thể và 11

bệnh nhân mộng; 260 bệnh nhân được cấp phát thuốc điều trị các bệnh mắt thông thường (sử dụng nguồn thuốc hiện có tại các trạm Y tế). Trung tâm lập danh sách các bệnh nhân mắc bệnh về mắt cần phẫu thuật xây dựng kế hoạch tổ chức phẫu thuật đục thủy tinh thể, mộng trong quý III năm 2021.

LỄ CÔNG BỐ HỖ TRỢ MỞ RỘNG NỀN TẢNG KHÁM, CHỮA BỆNH TỪ XA TỚI 100% CƠ SỞ KHÁM, CHỮA BỆNH TUYẾN HUYỆN

Ngọc Châm

Chiều 8/8, tại Hà Nội tổ chức Lễ công bố kết nối Nền tảng hỗ trợ tư vấn khám, chữa bệnh từ xa (Telehealth) tới 100% tuyến huyện và ra mắt Trung tâm công nghệ phòng, chống dịch Covid-19 Quốc gia. Tham dự buổi lễ có đồng chí Phạm Minh Chính - Thủ tướng Chính phủ, đồng chí Nguyễn Mạnh Hùng - Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông, Nguyễn Thanh Long - Bộ trưởng Bộ Y tế, cùng với sự tham gia của Tập đoàn Viettel, Tập đoàn VNPT và đại diện các cơ sở y tế tại tuyến huyện trên toàn quốc qua kết nối hệ thống Telehealth.

Với sự kiện này, 100% cơ sở y tế tuyến huyện đã được kết nối, góp phần xóa nhòa giới hạn giữa các tuyến, các ca bệnh khó, trong đó có điều trị bệnh nhân Covid-19 sẽ được hội chẩn bởi các chuyên gia hàng đầu mà không cần chuyển lên tuyến trên.

Hưởng ứng lời kêu gọi của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính trong việc triển khai các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19 gắn với thông điệp: "5K cộng vaccine và công nghệ", dưới sự chỉ đạo thống nhất của Bộ Y tế và Bộ Thông tin và Truyền thông, chỉ trong hơn 2 ngày, các doanh nghiệp công nghệ gồm Tập đoàn Công nghiệp - Viễn thông Quân đội (Viettel), Tập đoàn Bưu chính Viễn thông Việt Nam (VNPT) đã ra quân thần tốc hoàn thành triển khai lắp đặt hệ thống khám, chữa bệnh từ xa cho 328 cơ sở y tế tuyến huyện tại 47 tỉnh, thành phố. Đây là các cơ sở y tế cấp huyện chưa được kết nối theo danh sách do Cục Quản lý khám chữa bệnh (Bộ Y tế) cung cấp. Tại buổi công bố Thủ tướng Phạm Minh Chính và các đại

biểu đã chứng kiến các bác sĩ Bệnh viện Chợ Rẫy thực hiện kết nối hệ thống Telehealth với Bệnh viện Cẩn Giờ TP.HCM, Bệnh viện Đa khoa Hậu Nghĩa (Long An), Bệnh viện Thuận An (Bình Dương) để hội chẩn, tư vấn điều trị cho các trường hợp mắc Covid-19 đang chuyển biến nặng. Đây là một trong những giải pháp hiệu quả trong việc hỗ trợ chẩn đoán, điều trị kịp thời, hạn chế quá tải ở các bệnh viện tuyến trên. Cùng với đó, giúp các y, bác sĩ tại các vùng sâu, vùng xa yên tâm, tự tin hơn trong điều trị bệnh nhân.

Phát biểu tại buổi lễ, Thủ tướng Phạm Minh Chính đánh giá cao ý nghĩa của việc này, góp phần vào chuyển đổi số. Kịp thời cứu chữa cho người bệnh, giúp cơ sở có thêm kiến thức, tự tin, giảm quá tải tuyến trên. Nâng cao năng lực cho đội ngũ y tế tuyến huyện. Các trung tâm y tế sẽ có độ bao phủ an toàn lớn hơn cho người bệnh. Đồng thời Thủ tướng hoan nghênh, biểu dương sự cố gắng của Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Y tế, sự cố gắng của các bác sĩ tại các cơ sở khám, chữa bệnh tuyến huyện dù mới vận hành nhưng đã bước đầu làm quen hệ thống. Thủ tướng yêu cầu, Bộ Y tế phải tổ chức thêm các buổi tập huấn, bảo đảm nhuần nhuyễn, tiến tới có trung tâm cấp cứu ở tuyến huyện, bất cứ ở cơ sở nào, để các ca bệnh nặng không phải chuyển tuyến trên. Chúng ta cần hoàn thiện biện pháp công nghệ để góp phần khám, chữa bệnh nói chung, điều trị bệnh Covid-19 nói riêng. Thủ tướng tin tưởng qua sự kiện này, tuyến huyện có thêm kiến thức, sự tự tin để xử lý công việc nhuần nhuyễn hơn, góp phần cứu chữa, cứu sống thêm người bệnh./.

VIỆN SỐT RÉT - KÝ SINH TRÙNG - CÔN TRÙNG TRUNG ƯƠNG LÀM VIỆC VỚI TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT TỈNH

Thơm - Chăm

Ngày 16/7, Đoàn công tác của Viện Sốt rét - Ký sinh trùng - Côn trùng Trung ương đến làm việc với Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh về Giám sát véc tơ và giám sát công tác phòng, chống véc tơ tại huyện Mường Tè.

Theo báo cáo, tình hình sốt rét ở huyện Mường Tè có nhiều diễn biến phức tạp, số trường hợp mắc sốt rét từ đầu năm đến ngày 15/7/2021 là 49 ca (xã Pa Ủ 26 ca, Tá Bạ 21 ca, Bum Tở 01 ca, Vàng San 01 ca), đã điều trị cho 403 lượt bệnh nhân, cấp thuốc điều trị cho 395 người. Trung tâm đã phối hợp với TTYT huyện Mường Tè triển khai các hoạt động PCSR như: Phun, tẩm hoá chất, cấp màn cho Nhân dân; giám sát các hoạt động PCSR tại các xã trọng điểm. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật cử 5 cán bộ tham gia cắm bản từ ngày 5-14/7 để thực hiện nhiệm vụ giám sát, nắm bắt các hoạt động PCSR tại bản, điều tra các hoạt động PCSR: Lấy lam, thử test chẩn đoán nhanh cho tất cả Nhân dân trong bản, điều trị triệt để các ca ký sinh trùng mới, điều trị 1 liều dự phòng cho toàn dân tại bản có ký sinh trùng, điều tra tình trạng sử dụng màn PCSR của người dân tại bản. Đồng thời, tăng cường các hoạt động truyền thông, cung cấp các vật liệu truyền thông, tập trung ngăn chặn, kiểm soát không để dịch bùng phát và lây lan trên diện rộng.

Phát biểu tại buổi làm việc, ThS. Đào Minh Trang - Phó Trưởng khoa Côn trùng, Viện Sốt rét - Ký sinh trùng - Côn trùng Trung ương cho biết: Mục đích của đoàn công tác lần này là Giám sát véc tơ và giám sát công tác phòng chống véc tơ tại huyện Mường Tè đặc biệt là các bản trọng điểm của xã Pa Ủ, Tá Bạ: Công tác phun, tẩm hoá chất, cấp phát màn cho Nhân dân; giám sát tình hình véc tơ, mầm bệnh, vai trò truyền bệnh, nguồn lây bệnh sốt rét từ đó tìm giải pháp hiệu quả nhằm làm giảm số ca mắc sốt rét cũng như kiểm soát không để dịch bùng phát trở lại. Đồng thời, đoàn sẽ thử nghiệm, dùng hương xua đuổi muỗi cho bà con tại các xã trọng điểm, nếu đạt hiệu quả cao thì đây cũng là một trong những biện pháp bổ sung trong công tác phòng, chống véc tơ cho người dân trên địa bàn huyện Mường Tè.

Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tiếp tục đề xuất với Viện Sốt rét - Ký sinh trùng - Côn trùng Trung ương, tiếp tục hỗ trợ hoá chất, cấp màn để PCSR; cung cấp các phương tiện, tài liệu truyền thông, đào tạo cho Nhân viên Y tế thôn bản cũng như hỗ trợ kinh phí cho cán bộ cắm bản... để Trung tâm thực hiện tốt hơn nữa công tác PCSR trong thời gian tới.

TẬP HUẤN LẤY MẪU, THU THẬP, BẢO QUẢN VÀ VẬN CHUYỂN MẪU BỆNH PHẨM NGHI NIỆM SARS - CoV-2

Ngọc Châu

Ngày 02/8, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh tổ chức Tập huấn lấy mẫu, thu thập, bảo quản và vận chuyển mẫu bệnh phẩm nghi nhiễm SARS-CoV-2 cho 51 học viên là các bác sĩ của Chi cục VSATTP tỉnh, Chi cục Dân số - KHHGD, Trung tâm Pháp y, Trung tâm y tế thành phố có liên quan đến chuyên môn.

Tại buổi tập huấn, học viên được truyền đạt các nội dung cơ bản về: Hướng dẫn thu thập, bảo quản và vận chuyển mẫu bệnh phẩm nghi nhiễm SARS - CoV-2: Thời điểm thu thập bệnh phẩm; Thu thập bệnh phẩm nghi nhiễm

SARS - CoV-2; chuẩn bị dụng cụ lấy mẫu; đóng gói, bảo quản và vận chuyển mẫu bệnh phẩm. Việc đảm bảo an toàn sinh học trong quá trình thu thập mẫu bệnh phẩm nghi nhiễm SARS - CoV-2: An toàn trong quá trình thu thập mẫu; nguyên tắc cởi bỏ trang phục bảo hộ cá nhân; xử lý dụng cụ và rác thải sau khi thu thập mẫu; đóng gói và vận chuyển mẫu bệnh phẩm tới nơi thực hiện xét nghiệm.

Việc tập huấn có ý nghĩa rất quan trọng giúp tỉnh ta có đủ nhân lực lấy mẫu trong trường hợp phải lấy mẫu đại trà, góp phần nâng cao hiệu quả trong phòng, chống dịch COVID-19./.